

Od dijagnoze do liječenja: Razumijevanje raka dojke

DIJAGNOZA
Svake godine gotovo
1,67 milijuna
ljudi diljem svijeta
sazna da ima
raka dojke.¹

ZNAKOVI UKLJUČUJU²

Kvržicu ili oteklinu u dojci ili pazuhu

Promjene u veličini, obliku ili teksturi kože dojke

Promjene na bradavici, npr. uvlačenje, osip ili iscjedak

Rani rak dojke (eBC)

Uznapredovali rak dojke (aBC)

DIJAGNOZA

Važno je identificirati tip i stadij raka dojke. Time će se odrediti liječenje i prognoza.

- **Stadij**
Prognoza je lošija što je rak prošireniji. Važno je rano dijagnosticirati i rano liječiti!³
- **Tip**
Različiti tipovi tumora imaju različiti biološki tijek i prognozu; npr. HER2-pozitivni rak dojke je agresivan. Ako se ne liječi, manje su mogućnosti preživljenja i brže pogoršanje nego kod drugih tipova raka dojke.⁴

TIPOVI RAKA DOJKE

Rak dojke može se podijeliti u tri tipa, ovisno o prisutnosti abnormalnih količina specifičnih receptora (proteina) na površini stanica raka.⁵

80% **Hormonski receptor (HR)-pozitivan**
Previše estrogenskih receptora (ER) i/ili progesteronskih receptora (PR)

20% **Receptor epidermalnog faktora rasta 2 (HER2)-pozitivan**
Previše HER2 receptora

10–20% **Trostruko negativni rak dojke (TNBC)**
Bez abnormalnih količina ER, PR ili HER2 receptora

aBC

~10% dijagnosticiranih s **uznapredovalim rakom dojke (aBC)**; rak se proširio izvan dojke i/ili regionalnih limfnih čvorova³

eBC

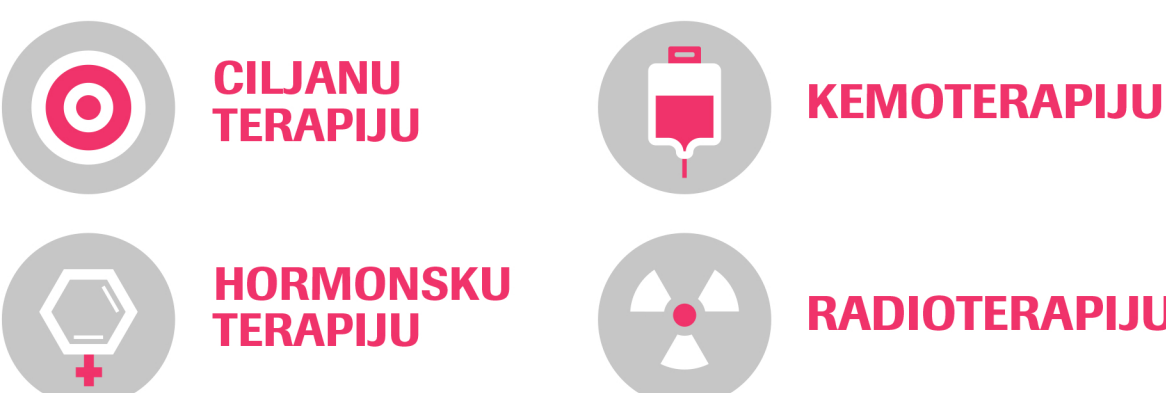
~90% dijagnosticiranih s **ranim rakom dojke (eBC)**; rak se nije proširio izvan dojke i/ili regionalnih limfnih čvorova³

Izlječivo⁶

LIJEČENJE eBC-a Cilj: izlječenje

- Liječenje prije operacije (neoadjuvantno)⁷**
 - smanjuje tumor
 - čini operaciju lakšom ili mogućom
 - moguća operacija s poštedom dojke
- Operativni zahvat⁸**
 - glavni način liječenja eBC-a
 - mogući postupci:
 - lumpektomija – uklanja se samo kvržica
 - kvadrantektomija – uklanja se približno ¼ dojke
 - mastektomija – uklanja se cijela dojka
- Liječenje nakon operacije (adjuvantno)⁷**
 - potencijalno ubija preostale stanice raka
 - smanjuje mogućnost povrata bolesti

Neoadjuvantno i adjuvantno liječenje uključuje:

Nakon liječenja većina bolesnica ide na redovite mamograme (**rendgen dojke**) kako bi se provjerilo postoje li znakovi povrata bolesti.

LIJEČENJE eBC-a Cilj: izlječiti

eBC NASTAVAK

EXIT

LIJEČENJE aBC-a
Cilj: bolesnicama produžiti život uz održanu kvalitetu života što dulje.

Čak i nakon liječenja ~1/3 bolesnica s dijagnozom eBC-a razvije aBC.⁹

Terapija može uključivati lijekove za:

- liječenje bolesti
- ublažavanje simptoma
- ublažavanje nuspojava.

SIMPTOMI¹⁰

Simptomi aBC-a mogu varirati ovisno o tome koliko je rak proširen. Najčešći su simptomi aBC-a:

ODLUKE O LIJEČENJU TEMELJE SE NA:

- ✓ KARAKTERISTIKAMA BOLESTI I BOLESNICE
- ✓ PRUŠNJE LIJEČENJU
- ✓ SKLONOSTIMA BOLESNICE I LIJEČNIKA

- Prvo liječenje aBC-a naziva se "prva linija liječenja".
- Kada prvi način liječenja prestane djelovati i stanje se pogorša, bolesnicama se daje nova vrsta liječenja ("druga linija liječenja").
- Bolesnicama se mogu dati daljnja liječenja ako im se stanje nastavi pogoršavati.

1. World Health Organization: http://publications.cancerresearchuk.org/downloads/product/CS_REPORT_WORLD.pdf [Accessed October 2015]
 2. Breast Cancer Now: <http://breastcancer.org/about-breast-cancer/what-are-the-signs-and-symptoms-of-breast-cancer> [Accessed October 2015]
 3. SEER: <http://seer.cancer.gov/statfacts/html/breast.html> [Accessed October 2015]
 4. Dawood S, et al. J Clin Oncol 2010;28: 1: 92-98
 5. WebMD: <http://www.webmd.com/breast-cancer/breast-cancer-types-er-positive-her2-positive> [Accessed October 2015]
 6. Wolff AC and Davidson NE. Curr Treat Options Oncol 2000; Aug;1(3): 210-20
 7. Jon Hopkins: http://www.hopkinsmedicine.org/breast_center/treatments_services/medical_oncology/neoadjuvant_chemotherapy.html [Accessed October 2015]
 8. CRUK: <http://www.cancerresearchuk.org/about-cancer/types-of-breast-cancer/surgery> [Accessed October 2015]
 9. O'Shaughnessy. Oncologist 2005; 10 (suppl 3): 20-29
 10. Metastatic Breast Cancer: <http://www.nationalbreastcancer.org/metastatic-breast-cancer> [Accessed October 2015]